AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ

OFICIUL FITOSANITAR PRAHOVA, Str. Praga nr. 7, Ploieşti, judeţul Prahova,
Tel: 0244.523.191, Email: ofprahova@anfof.ro

Nr. 528/O/ 08.05.2025

BULETIN DE AVERTIZARE NR. 19

DAUNATORI LA LUCERNA

In culturile de lucerna se inmultesc un mare numar de insecte daunatoare, care ataca culturile pe tot parcursul perioadei de vegetatie, de la rasarire pana la recoltare.

Dintre acesti daunatori enumeram: Paduchele verde al mazarii (Acyrtosiphon pisum), Plosnita lucernei (Adelphocoris lineolatus), Gargarita semintelor de lucerna (Tychius flavus), Buburuza lucernei (Subcoccinella punctata), Gandacul rosu al lucernei (Phytodecta fornicata), Gargarita lucernei (Hypera variabilis), Gargaritele frunzelor si radacinilor de leguminoase (Sitona spp.), Viespea semintelor de lucerna (Bruchophagus roddi), Fluturele pestrit al lucernei (Semiothisa clathrata), Tantarul galicol al florilor de lucerna (Contarinia medicaginis).

1. **Paduchele verde al mazarii –** apare in culturile de leguminoase anuale si perene. La lucerna, paduchii ataca indeosebi lastarii tineri ai plantei, producand stagnarea in crestere si dezvoltare; partile puternic atacate se ingalbenesc si se usuca.

Insecta este o specie nemigratorie care ierneaza in stadiile de ou. Femela depune ponta in toamna pe tulpinile leguminoaselor perene.

2. Plosnita lucernei – in urma atacului, frunzele, lastarii tineri si inflorescentele se ingalbenesc si se usuca. Atat nimfele cat si adultii inteapa si sug sucul cellular din diferite parti ale plantei. Ierneaza ca ou in culturile de lucerna si pe unele plante spontane si are 2 generatii pe an. Ecloziunea are loc in perioada lunilor mai-iunie. Adultii apar in perioada de inflorire a lucernei.

3. Gargarita semintelor de lucerna - Insecta are o singura generatie pe an si poate cauza pierderi importante la cultura lucerna de samanta. Ierneaza in sol in stadiul de adult la baza tulpinilor de lucerna. Aparitia primilor adulti are loc in perioada de lastarire a lucernei. Adultii se hranesc cu frunzele tinere de lucerna si de asemenea, cu boboci si flori. Larvele apar esalonat, incepand de la mijlocul lunii iunie si pana in luna august. Larvele produc cele mai mari pagube, rozand un orificiu in peretele pastaii, hranindu-se cu seminte cand acestea sunt inca verzi, o larva putand ataca mai multe pastai. In pastaie se gasesc 1-5 larve, o larva hranindu-se cu pana la 5 seminte Perioada optima de tratament: la inceputul imbobocitului.

4. Buburuza lucernei - Insecta prezinta doua generatii pe an. Prima generatie se dezvolta in lunile mai-iunie, iar a doua in lunile iulie-august. Insecta ataca in stadiul de adult si larva distrugand epiderma si tesutul frunzei, de unde extrag sucul. Frunzele raman sub forma unor creste paralele si albicioase, ce alterneaza cu portiuni sanatoase. In urma atacului, frunzele se rasucesc si se usuca.

Atacul caracteristic atat al adultilor cat si al larvelor se evidentiaza prin aspectul reticulat al foliolelor atacate. Insecta preseaza tesuturile si extrage hrana. Perioada optima de tratament: dupa prima coasa.

5. Gandacul rosu al lucernei - Prezinta o singura generatie pe an si ierneaza ca adult in sol pana la 15 cm adancime.. Adultii apar primavara devreme, incepand din luna martie, cand temperatura medie atmosferica este de 8-8,5 grade. Ouale sunt depuse grupat, cate 5-10 pe partea inferioara a frunzelor si pe petiol. Ecloziunea are loc dupa 5-10 zile, iar dezvoltarea larvara dureaza 3-4 saptamani. Transformarea in pupa are loc in sol, la adancimea de 5-6 cm. Adultii din noua generatie apar la inceputul lunii iunie si se observa in cultura pana in iulie, cand se retrag in sol pentru diapauza estivala care se continua cu hibernarea.

Pagubele sunt produse atat de adulti, cat si de larve. Adultii produc mari daune culturilor nou infiintate primavara. Impreuna cu adultii de Sitona spp. rod plantele in perioada de rasarire, putand calamita cultura. Atacul larvelor se manifesta prin desfrunzirea plantelor. Adultii rod frunzele pe margini si le perforeaza. De asemenea, ataca varful lastarilor tineri, iar in timpul perioadei de inflorit rod bobocii si florile. Larvele la aparitie rod marginea frunzelor ca apoi sa distruga intreg limbul foliar. In cazul unui atac intens raman doar nervurile. *Perioada optima de tratament: dupa prima coasa.*

6. Gargarita lucernei - Se intalneste in toate lucernierele din tara, mai frecvent in sud-est. Daunatorul ierneaza in sol, ca adult, dar si ca ou si larva, avand o singura generatie anuala. Aparitia adultilor hibernanti are loc in functie de temperatura atmosferica ce se inregistreza in ultimele doua decade ale lunii aprilie si in prima decada a lunii mai.

Atacul adultilor se manifesta prin rosaturi neregulate la nivelul frunzelor si nu prezinta importanta economica. In schimb, larvele produc pagube mari prin minarea mugurilor vegetative si, astfel, prin distrugerea varfului de crestere. Intr-un stadiu mai avansat, larvele rod frunzele; in urma acestui atac, mugurii, frunzele si lastarii se usuca.

Atacul acestora (luna mai si inceputul lunii iunie) se manifesta la nivelul varfului de crestere, dezvoltarea lastarilor fiind oprita. La un atac puternic, cultura are un aspect de arsura.

7. Viespea semintelor de lucerna - Ierneaza in stadiul de larva in interiorul semintelor. Poate cauza pierderi importante la cultura lucerna de samanta. Adultii apar la sfarsitul lunii mai sau inceputul lunii iunie. Dupa o perioada scurta de hranire incepe ponta. Ouale sunt depuse in semintele de lucerna de abia in formare.

Larvele aparute se hranesc cu continutul semintelor. Semintele apar gaurite datorita orificiului pe care-l face viespea in tegument pentru a iesi din samanta. Daca semintele se afla in pastai este ros si peretele pastaii. Inainte ca viespea sa paraseasca samanta atacul nu se recunoaste. Transformarea in nimfa se face in interiorul semintei. Noii adulti parasesc samanta si dau a doua generatie. Perioada optima de tratament: la inceputul imbobocitului.

8. **Tantarul galicol al florilor de lucerna -** atacă bobocii florali, care se hipertrofiază şi se transfomă în gale tari, piriforme, de culoare mov-violet cu jumătatea de la baza mai verde, în care se găsesc în medie 5 larve/ floare . Galele se întâlnesc începând din luna iunie şi până în luna septembrie. Creşterea bobocilor florali este puternic perturbată la zece zile după depunere. Deteriorarea este observată mai întâi la marginea culturii, apoi se răspândeşte într-un cerc în jurul centrelor de infestare. Daunele sunt importante pentru lucerna cultivată pentru semințe.

In condițiile climatice din țara noastră poate avea până la3 generații pe an: generația de primăvară în lunile mai și iunie; generația de vară în lunile iulie-august și generația de toamnă din luna august până în luna mai a anului următor. Durata unei generații este de 15 până la 20 de zile. Iernează în stadiul de larvă în coconi ascunși sub pământ la 6-10 cm adâncime.

Țânțărașul lucernei este unul dintre cei mai mari dăunători ai culturilor de lucernă semincere. Pagubele cele mai mari sunt înregistrate la larvele din generația de vară, în a doua jumătate a lunii iulie, la coasa a doua a lucernei.

Pentru **combatere chimica**, va recomandam tratamentul fitosanitar utilizand unul din produsele de mai jos:

1. KARATE ZEON (NINJA) – 0,150 litrii/ha sau
2. DELMUR (JOLPOT) – 500 ml/ha sau
3. DELTAGRI (FASTER DELTA) – 0,3 litrii/ha

sau alte produse de protectia plantelor omologate.

Luati masurile ce se impun pentru protectia mediului inconjurator.
Respectati cu strictete normele de lucru cu produse de protectia plantelor, pe cele de securitate a muncii, de protectie a albinelor si a animalelor.

In conformitate cu prevederile legale, se va respecta legislatia nationala in vigoare respectiv: Ordonanta Guvernului nr. 4/1995, Ordonanta Guvernului nr. 41/22.08.2007, Ordinul comun nr. 45/1991 al Ministerului Agriculturii si Alimentatiei, nr. 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, nr. 68/05.02.1992 al Ministerului Mediului, nr. 15b/3404/08.11.1991 al Departamentului pentru Administratie Locala si nr. 127/21.10.1991 al Asociatiei Crescatorilor de Albine din Romania privind unele masuri pentru protectia familiilor de albine impotriva intoxicatiilor cu pesticide, veti lua toate masurile ce va revin, mai ales in perioada de " inflorire', pentru a asigura protectia familiilor de albine.

ATENTIE!!!

Agricultorii care prin activitatea lor depoziteaza, manipuleaza si utilizeaza produse de protectie a plantelor au urmatoarele **obligatii**:

1. Sa utilizeze numai produse de protectie a plantelor omologate de Comisia Nationala de Omologare a Produselor de Protectie a Plantelor;
2. Sa utilizeze produsele de protectie a plantelor doar in scopul pentru care acestea au fost omologate si numai in conformitate cu instructiunile de utilizare;
3. Produsele de protectie a plantelor clasificate ca fiind foarte toxice (T+) si toxice (T) vor fi utilizate numai de persoanele juridice care detin **autorizatie** pentru utilizarea acestor produse;
4. Sa nu aplice tratamente cu produse de protectie a plantelor in zonele de protectie a resurselor de apa, in zonele de protectie sanitara si ecologica, precum si in alte zone protejate stabilite in conditiile legii;
5. Sa respecte conditiile de depozitare, manipulare si utilizare a produselor de protectie a plantelor in exploatatiile agricole, asa cum sunt prevazute la cap. VI pct. 6.3 – 6.7 din **Codul de bune practici in ferma,** aprobat prin Ordinul ministrului mediului si gospodarii apelor nr. 1.234/2006.

Cerinte obligatorii pentru fermieri: Conform Hotararii 1230 din 12 Decembrie 2012, art.67, privind stabilirea unor masuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.107/2009 al Parlamentului European, utilizatorii profesionisti de produse de protectie a plantelor **au obligatia** sa pastreze pentru o perioada de cel putin **3 ani**, evidenta produselor de protectie a plantelor pe care le utilizeaza.

In registrul in care tin evidenta produselor de protectie a plantelor se va specifica:

- denumirea produsului de protectie a plantelor;
- momentul aplicarii;
- doza utilizata;
- zona si cultura pentru care s-a folosit produsul de protectie a plantelor.

La cerere, utilizatorii profesionisti pun la dispozitia inspectorilor fitosanitari informatiile relevante din evidentele respective.

Nerespectarea de catre utilizatorii profesionisti a prevederilor art. 67 alin.(1) din **Regulamentul (CE) nr. 1.107/2009,** privind mentinerea evidentei pe o perioada de cel putin **3 ani** a produselor de protectie a plantelor pe care le utilizeaza constituie contraventie si se sanctioneaza cu amenda de la 8000 lei la 10000 lei, conform **Hotararii 1230 din 12 decembrie 2012, Art. 3 alin. (1), litera i.**

Va alaturam mai jos modelul de REGISTRU pentru evidenta tratamentelor cu produse de protectie a plantelor.

Nume şi prenume fermier/soc. comercială.....
Domiciliul fermier/sediul social al societăţii .....
(Comuna, judeţul)
Ferma (nume/număr, adresa).....

REGISTRUL
De evidenţă a tratamentelor cu produse de protecţie a plantelor

Data efectuării tratam. (ziua,luna, anul)	**Cultura si locul unde este situat terenul**	**Timpul aplicării fenofaza culturii**	**Tratamentulefectuat**					**Numele, prenumele pers. Responsabile de efectuarea tratamentului, semnătura**	**Data începerii recol-** tării pro- dusului agricol	**Nr. si data document prin care s-a dat în consum populaţiei**
			Agentul de dăunare: Boli/dăună tori/buruieni	**Denumire ppp folosit**	**Doza omologată/doza folosită**	**Suprafaţa -ha-**	**Cantităţi utilizate (kg, l)**			

(Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art. 67, (1))

Producătorul agricol numerotează paginile registrului. Pe spatele registrului (pe ultima pagină) se menţionează câte pagini conţine registrul, purtând semnătura (şi ştampila, după caz) fermierului sau administratorului societăţii.

Intocmit,

Mariana STEFAN